

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIII. Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur. Matth. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

augendam munditiam cordis. Munditiam cordis conducere ad intelligendas Scripturas, indubitatum est, dum non solum utilis, sed necessaria est. Equis erit sana mentis homo, qui velit pretiosum Balsamum infundere vasi sordido: vult omnino prius purgari vas. ita facit Spiritus Sanctus. non vult infundere sensus Scripturarum vasi immundo. Quodsi tamen invenire sit aliquem, qui, quantumvis male vivat, satis doctè interpretetur Scripturas, ne putes id universim accidere, vi doni infusi. accidit vi doni acquisiti ab hoc illòvo interprete, quod sacra evolvendo volumina emendicavit. Ceterum *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.* & tum: *Beati, qui scrutantur testimonia ejus;* ajebat Psalter pl. 118. v. 1. non dixit: *Beati, qui scrutantur testimonia ejus,* & dein: *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege ejus.* Ita est, etiam intelligentia Scripturarum confert ad augendam cordis munditiam; dici quippe potest Scripturas Sacras esse instar Pa-

ctoli, qui undis suis non solum purgat, sed dirat. & ubi flumina conscientiarum humanarum sepe trahere solent peritidi & vestis, qualia sunt vitia, quæ reliquias emulationis, superbia, ambitionis, temeritatis, ista non solum non tollit, sed tollit, relinquendo, ubi undat, auri copiam, quæ sufficit ad quamcunque animam virtutibus dotandam. Ita cernis Sanctos, qui magis erant in Scripturis eruditissimi, fuisse majore sanctitate conspicui. Nec mirum. *Confirmatio abbreviata* (qualia sunt tot præcepta perfectionis comprehensa volumine cum parvo Scripturarum Divinarum summario abbreviata *vindicta letitiam.* If. 10. v. 22. non eritimes proinde male tempus illud collocatum, quod impendis cognoscendum habes sententijs, quas propono, et considerandis; facere quippe potest.

Sanctitas non solum in re invenitur, sed etiam in-

under.

* * *

XIII.

Beati pacifici, quoniam filij DEI vocabuntur. Matth. 5.

1. Considera pacem jam olim fuisse à S. Augustino Divinè prorsus duabus vocibus definitam, cum nominata ab illo fuit: *Tranquillitas ordinis.* Ordo, qualis reperitur in aliqua Republica bene quidem constituta, sed tumultuante ob crebras se-

ditiones, quæ in illa commoverentur, non sufficit ad pacem, quia *ordo* est tranquillitas. Tranquillitas, qualis reperitur in aliqua Republica quietâ, sed dissonâ ob defectum ordinis regiminis, nec ipsa sufficit ad pacem formandam saltem stabilem, quæ

tranquillitati deest ordo. necesse est, ut verâ fruamur pace, ordinem simul esse & tranquillitatem. Hoc animadvertio videbis, qui sint illi, de quibus proprie loquitur Dominus, dum hic docet: *Beati pacifici*. Isti certè non sunt impij, quia si in ipsis aliquando invenitur tranquillitas, prout in perditissimis accidit, non invenitur ordo, cum illorum studia sint omnino dissoluta, & parti inferiori contingat imperare, superiori obedire. *Non est pax impijs, dicit Dominus. Isa. 48. v. 22.* Nec communes, & vulgares sunt Iusti: quia, licet in his invenitur ordo, non invenitur tranquillitas, cum ordo in momenta turbetur ob frequentem rebellionem cupiditatum, quæ in ipsis adhuc audent tumultuari. *Expectavimus pacem, & ecce turbatio. Jer. 14. v. 19.* Sunt igitur Pacifici illi Iusti magis eximij, qui cum mortificatos jam habent affectus animi, faciunt, ut omnes pareant Voluntati, tanquam dominæ suæ, & ut ipsa volente subjecta sit DEO, non solum promptè & ad nutum illi obediendo, sed ejus ductui se penitus permittendo, quemadmodum se Filius Patri permittit amantissimo: ut aded, quidquid illis accidat, semper videas eos sibi similes, semper Latinos, semper placidos, semper contentos. nam isti veri sunt Pacifici: *Pax multa diligentibus legem tuam. Pl. 118.* nam in his reverentia invenitur *Tranquillitas ordinis*. ordo quidem, quia in ipsis perfectè ordinantur facultates: & tranquillitas, quia ejusmodi ordo non facile turba-

tur: non quòd in Sanctis etiam maximis non accidat aliquando inrer affectus turbatio: *quis est enim homo, qui non peccet?* Eccl. 7. v. 22. Sed quia turbatio levis est. nec ignoras, motu aliquo levi, quem in Republ. discolor nonnemo aut rebellis excitat, maximè si citò componatur, nullâ ratione tolli Tranquillitatem universalem, atque aded nec pacem: uti longè minus ea tollitur strepitu externo, quem diabolica excitat suggestio: quippe quis dicat peritisse pacem reipub. quia in ea canes civitatis perstreperunt? Quid igitur tu quoque de te ipso dicis hoc loco? si veram pacem non habes, discere saltem, quid ad eam habendam requiratur: ordo bene temperato inter omnes animi facultates, sed stabilis, vi subjectionis perfectæ, quæ dependeat à sanctissima DEI voluntate. *Aquiescito igitur ei, & habeto pacem. Job 2. v. 21.*

2. Considera, pacem jam dictam signum esse prædestinationis præstantissimum, quia si omnes illi, qui eam possident, sunt filij DEI, manifestum est omnibus pariter obventurum hæreditatem, quæ demum aliud non est nisi vita æterna. *Si filij, & hæredes.* & tamen sic Christus ait: *Beati pacifici, quoniam filij DEI vocabuntur.* Isti ergo decorantur honestissimo titulo filiorum, quia omnino se gerunt ut filios. Etiam servi suis se heris submitunt, sed quia aliud non possunt. Submitunt sese ex metu, submitunt cum tristitia, submitunt saltem cum repugnantia. cum è contrario

trario filij se Patri submittant ex reverentia, cum alacritate, & amore. id, quod solent hi Justi eximij, de quibus loquimur. Facile patiuntur se gubernari à DEO, prout illi placet. & ideo sunt filij: *Qui Spiritu DEI aguntur, hi sunt filij DEI.* Rom. 8. v. 14. non, qui Spiritu resistunt. Nec mireris Christum non dicere: *Beati pacifici, quoniam filij DEI vocabuntur;* quia phrase Hebræâ sapissimè idem est dicere. *vocabuntur*, ac dicere: *Erunt.* *Domus mea domus orationis vocabitur.* Isa. 56. v. 7. deinde vox ista *vocabuntur*, in præsentî casu majorem habet Emphasim, quàm si dicas, *erunt.* quid enim putas voluisse Christum inferre hoc modo loquendi? inferre voluit hos Justos jam dictos non solum futuros DEI filios, uti sunt etiam vulgares Justi vi adoptionis Divinæ, sed clarè ut tales ab omnibus agnoscendos, sicut ab omnibus aurum esse cognoscitur, quod jam nitet. ita de Christo quoque dicitur: *Filius Altissimi vocabitur.* non quòd futurus non esset verus filius etiam naturalis, sed ita factus, ut de eo dubitare nemo posset, nisi, cui per invidiam occæcari sint oculi velut noctuæ ad lucem solis: tanta erat futura ejus integritas, sapientia, prudentia, & dulcissima ad omnes affabilitas. Tu fortè Filius DEI es, quia Justus, an autem etiam talis est vita tua, ut, quisquis te considerat, aut cognoscit, illico causam habeat talem te judicandi? signum, quod dare possis, certissimum talem te esse, est plenissima tui tradi-

tio in manus Patris, quæ quidem rejectione nulla præstari possit peccator: Sed quomodo equivoce conditionis signum dabis, qui tam facile quavis occasione turbaris? Patri tibi comparatur, quod semper in mille pleno alveo decurrit, non comparatur torrenti. *Vanas erant mandata mea: facta fuerit flumen per tua.* Il. 49. v. 18.

3. Considera, quare Christianorum beatitudinem septimo loco collocavit, hoc est, post mundiciam. Causa est, quia, ut Justus recte disponeretur ad DEUM, quod tertiâ & septima Beatitudine quantum necesse erat hoc modo procedere: primò purgandus erat per mundiciam cordis, quæ est ex genere inordinata solùm negativa, quamvis forma, & tum promovendus ad integram integritatem talis cordis cum DEO. significatam Pacis nomine, quæ est perfectio etiam positiva. Manet et propria dispositio ad videndum DEUM, Unio ad eundem tendendum. & quia prius est videre tantum Bonum, & deinde amare, liberum ni præmittenda erat mundities. non mundities unioni: ad quod patet D. Jacobus ad suum propatrum retavit, cum scripsit: *Quæ caritas in sursum est sapientia, primò caritas pudica est, deinde pacifica.* 1. p. v. 17. Ceterum hic vides hominem constitutum in supremo perfectionis gradum etiam Heroicæ, ad quam postea rare in hac vitâ. Quippe si perfectio consistit in amore DEI, includitur

est illam amare magis, qui ejus sanctissimæ voluntati in rebus omnibus se conformat animo magis intrepido & imperturbabili, adeoque magis in pace se conservat. *Justificati ergo ex fide*, ajebat Apostolus, *pacem habeamus ad DEUM.* Rom. 5. v. 1. Scio nec illam expositionem contemnendam, quæ per pacificos hic illi intelliguntur, qui conciliandis DEO peccatoribus rebellibus dant operam. Sed isti reverà non sunt pacifici duntaxat sed pacificatores, quod non conceditur omnibus. & tamen Christus, si insistere velimus Vulgatæ, solum hic dixit: *Beati Pacifici.* non quod Pacificatores non etiam ipsi sint beati, imò Beatissimi, dum in terra eo proprie funguntur officio, cujus causâ in eam descendit Filius DEI Naturalis. sed quia, cum in cunctis Beatitudinibus præmissis solum eam reponere virtutem voluerit, quam consequi quisque potest, modò velit (prout eas percurrendo advertere te ipso potes) convenientius videbarur idem hic quoque fieri. Accedit, quòd in nullo loco Scripturæ hi, qui student paci componendæ, dicantur *Pacifici*, bene autem *Pacificantes*: *Homines divites in virtute &c. Pacificantes in domibus suis.* Eccl. 44. v. 6. Quod si ergo tu vivas tibi soli in Cella tua reclusus, si sis ineptus, impeditus, inhabilis, quò minus Pacificator existas, non ideo contingeret ab ista beatitudine te excludi, si tu quoque in malis tuis fueris Pacificus.

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

4. Considera, quomodo huic Beatitudini respondeat donum sapientiæ, quippe cum pax consistat, uti diximus, in tranquillitate boni ordinis, manifestum est sine hoc dono id obtineri non posse, sapientia enim est, ad quam pertinet in quovis genere constituere ordinem, & constitutum deinde conservare, atque componere denuò, & restaurare, si quando turbetur. ita vides in quacunq; Republica sapientum esse invigilare ordini debito tam in militia, quàm in cunctis artibus etiam mechanicis, cum in his judicare nequeat, nisi, qui fuerit sapiens, hoc est, qui cognoverit, quæ ad artem pertinent, per causam primam. *Ut sapiens architectus fundamentum possit.* 1. Cor. 3. v. 10. Nisi quòd sapientia, quæ est donum Spiritus Sancti, sit sapientia illa altissima, quæ cognoscit primam causam, quæ est DEUS, & juxta eam dirigitur in omni negotio, quantumvis recto. Imò nec talis sapientia est, qualis à multis studio & sagacitate aquiritur. Est sapientia infusa nobis ab eodem Spiritu, qui facit identidem practicè cognoscere, quod pro ratione temporis & loci magis DEO placet, ut ad operandum nos moveat. hujus igitur amore incendi te oportet, & eam semper flagrantissimè postulare à DEO, quippe quæ non potitur, qui plus habet doctrinæ, eruditionis, & eloquentiæ, sed qui majorem à DEO accipit gratiam orandi. *Invocavi, & venit in me Spiritus Sapientiæ.* Sap. 7. v. 7. unde

RET II

unde

unde simplicissima vetula possidere eam potest præ quovis docto, qui sublimia de Cathedris edat oracula. Et ideo studiosè semper pete à DEO, ut te illuminet, ut tibi assistat, ut te in rebus tuis omnibus doceat, & videbis,

quantà semper sapientià servatis bonum ordinem Statu tui tenent, ita ut in rebus omnibus semper objectus sit DEO, prout requiritur in ipso Altà fruatur pace.

XIV.

Beati, qui persecutionem patiuntur propter Justitiam, quoniam ipsorum est regnum Cælorum.

I. Considera, si aurum omne, quod cernitur in aulis Magnatum, in vestibus, in supellectile, igne vehementissimo liquatum examinaretur, appareret pars maxima, quæ putabatur ab omnibus aurum purissimum, tale non esse, sed adulterium. Idem in virtutibus accidit. ò quot in Mundo sunt adulterinæ etiam in his, qui inter personas DEO sacratas Magni seu præcipui nominantur. Nihilominus, quia hæcenus nullà sunt graviore persecutione tentatæ, quâ probentur, adhuc pro sinceris habentur. Itaque ne mireris, quòd Christus septem Beatitudinibus præteritis, quibus videbatur absolvisse perfectione totius hominis tam quo ad se ipsum, quàm quoad proximum, & ad Deum, hanc quoque adjunxerit: *Beati, qui persecutionem patiuntur propter Justitiam.* Voluit ille, ut si fortè tibi videaris jam esse verè Pauper Spiritu, verè Mansuetus, Contritus, Misericors, Mundus, Pacificus, non illico fidam tibi ipsi, sed tempus expectes, quo libe-

rè professurus quæcumque virtutem, acerbam aliquam persecutionem. Enimvero constantia tua proderit, an virtutes sint sincere, an adulterinæ. Hæc non tam nova beatitudo hæc, quæ ceterarum probatio, vel imitatio est. Quippe summa perfectio non est facere omne bonum, quod in Actis Beatitudinibus continetur, sed scire omne bonum, & inde scire sibi malum. hoc est vitulum igneum, in quo velut aurum tanta virtus probatur. *Si bene faciam patienter sustinetis, hæc est gratia DEUM.* 1. Pet. 2. & ideo parati quoque omnium beatitudinem summam: *Persecutionem propter Justitiam, rideri, insultari, calumniari & insidijs impeti, ad mortem trahi, quare? quia gerere te cupit ut Christianum fidelem Christo.* Nos cupit veritatem adeò mirandam. Hæc potius beatum te reputas, cum quid agis boni, bene tibi cedat. Christus vult oppositum. Vult, ut